

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló”, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általánosok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Készítők nem adnak vissza.	Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolvas szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 ft — kr. Félévre . . . 3 ft — kr. Negyedévre . . . 1 ft 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 80 kr. Nyilttér soronként 50 kr. Többesüri hirdetéseknek engedély
---	--	--	--	--

Glosszák.

(b. f.) Budapesti és bécsi liberális lapársaink úgy nyilatkoznak a királynak szombati trónbeszédéről, hogy ez tartalmára épen nem, csak szövegezésére nézve különbözik az eddigi delegacionális trónbeszédektől. A királynak a cercelek alkalmával tett nyilatkozatait egykedvűen regisztrálják, de nem mondanak róluk véleményt. Ez az egykedvűség, ez a hallgatás ékebben szóló a legremekebb szónoklatnál. Figyelmesen átolvastuk a szombati beszédeket és királyi nyilatkozatokat és úgy találjuk, hogy a liberálisoknak nem lehet bennök nagy örömük.

A király erősen és nagy megelégedéssel hangsúlyozta, hogy a monarchia külső helyzete igen öröndetes maradt. A liberálisok roppantul örülnek ennek és bizonyára nem veszik rossz néven, ha megosztjuk örömlük, mert mi mindenkor nagy súlyt helyeztünk a monarchia nagyhatalmi tekintélyének a legbékésebb uton való megővésére. De a mit ez uton mondott a király, az kissé keletlenül érinthette a magyar liberálisokat. »Az összes európai hatalmakkal szemben *sikerdusan* ápoló barátságos viszonyaink lényegesen hozzájárultak a megnyugtató érzetnek emeléséhez és az általános béke megszilárdításához». E királyi szavak bizonyára új elismerése azon Kálnoky külpolitikájának, a kit a Bánffy báró és Kossuth Ferenc vezetése alatt egyesült kormányparti és független-ségi liberálisok megbuktattak.

A magyar sovinsizta lapok, köztük a kormányparti is éppen ki-keltek a közös hadügyminiszter tulkövetelése és a magyar delegacionnak a hadseregre vonatkozó határozataira adott válaszai ellen, sőt épen a kormányparti delegatusok készültek ezért a minisztert erősen megtámadni. Ezt a harci kedvet a király lelohasztotta, midőn trónbeszédében ezeket mondta: »Hadügyi kormányzatom szükségletének emelkedése a mult évi arányhoz van alkalmazva, megfelel azon szükségnek, hogy a hadsereg és a hadi

tengerészet szervezését és felszerelését, melyet népeim áldozatkészségének segítségével létrehozni sikerült, tovább fejlesszük, a haderő ezen kétágát feladatának színvonalán tart-suk; — mindezt a monarchia gazdasági és pénzügyi helyzetének tekintetbe vételével. A kormányparti Münnich Aurélhoz, ki egyszersmind a hadügyi albizottság előadója, így szólt a király: »Remélem, hogy a hadügyi albizottság tárgyalásai az idén is simák lesznek és gyorsan fognak lefolyni. Ezek világos, félre-érthetetlen szavak, mindazonáltal Münnich adta a verfluchter Kerlt és »mégis meglehetősen nagy tehernek» deklarálta azt az egy milliót, melyet a közös hadügyminiszter a jövő évre kér új ismétlő puskák beszerzésére. Ezt az uri embert nem kapacitálták a király azon szavai, hogy ez által a stejri és budapesti fegyvergyárak nagy megrendelésekhez jutnak és így az osztrák és a magyar ipar hasznot huz belőle. A magyar sovinsizta által követelt 3-ik katonai akadémia nézve azt mondta a király, hogy erre »egyelőre semmi szükség nincs». De a királyi szavakon kívül a számok is érthetően beszélnek. A jelenleg létező két katonai akadémia való felvételtre az 1894—95-iki tanévben az egész monarchiából 152-en pályáztak, a kik közül csak 60-at vettek fel. Már most micsoda praktikus szüksége forog fenn annak, hogy egy 3-ik akadémia állíttassék fel? Hogy a hadügyi budget új és nagyon tetemes költséggel megterheltesse? Vajjon az erre kidobott pénzt nem találja Münnich ur »mégis nagyon terhes»-nek? Csak az ismétlő puskák költségvetését sajnálja? Bizony, bizony, legyünk őszinték és valljuk meg, hogy csak a nemzeti hiuság követeli a 3-ik akadémia. Arra pedig, hogy egy semmi praktikus céllal nem bíró hiuságot elégtünk ki, arra nincsen pénzünk. Még egy kérdés: Hát azt az évi 2 és fél milliót, melybe a haszontalan állami anyakönyvvizetés kerül, nem találják a liberálisok »mégis meglehetősen nagy tehernek»? »

Andrássy Aladár gróf beszéde több tekintetben furcsa. A loyaltizás-

val hetvenkedő liberális párthoz tartozó gróf egyetlen egy szóval sem fejezte ki részvétét Albrecht főherceg halála fölött és egy árva szóval sem emlékezett meg arról, hogy épen szombaton volt a koronázás évfordulója. Hanem a helyett reklámot csinált a liberális politikának s a »tartós béke» korszakának jelezve a liberális érát, azt mondta, hogy az ország ezen korszak »nyugalmas munkájában minden idejét és erejét belső fejlődésére, intézményeinek megszilárdítására fordíthatta». Vajjon nem gondolt-e e szavaknál a gróf is, a — király is az egyházpolitikára, a közgazdasági válságra, a kormányparti és függetlenségi pártok szövetkezésére és a zsidóság meg a szocialdemokrácia folytonos terjedésére?

Az osztrák liberálisok kézzel-lábbal tiltakoznak a választási reformjavaslat ellen. Az osztrák delegatusok fogadása alkalmával úgy nyilatkozott a király Lupul képviselővel szemben, hogy kíváncsatos volna, ha a birodalmi gyűlés a választási reformjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság feladatát sikeres megoldásra juttassa.

Látni való mindezekből, hogy a liberálisoknak épenséggel nincsen okuk örülni a szombati királyi szavakon. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, miképen fognak viselkedni különösen a magyar delegatusok Goluchowszki gróf és Kriehammer irányában. Most már ismerik a király nézeteit és óhajait, vajjon fognak-e a szerint cselekedni?

Distingváljunk!

II.

A zsidóság (Judenthum) minden nemzetnek ellensége. A zsidó csak a saját fajának létjogosultságát ismeri el, ő nem ismer nemzeti érdekeket, csupán zsidó érdekeket és amint egy nemzetet anyagilag ki-pusztított, erkölcsileg korumpált, tovább húzódik és más nemzetet szemel ki áldozatul. Ilyen az ő hazafisága. Avagy miért húzódnak be a lengyel zsidók oly tömegesen Magyarországra, miért nem maradnak továbbra is ott az oly lelkes lengyel hazafiak, midőnnek magukat ott mutatták addig, hogy lengyelország területén ki nem szorították, tőlük a nem tőlük? Csak azért, mert magyar hazánk meg uncs teljesen

elzsegenyítve, itt még akad zsiros kő, még van erkölcsi erő — bár nem sok — és azért kell most a „magyar“ hazafiakat játszaniok, hogy az uszorból megmaradt garasaitkat kifacsarhassák a népből, hogy magánassaiuk tekintélyét hamis közvélemény gyártása által megtapodva, az ő bennök bízó népben gyűlöletet kelthessenek. Azért kell papjainkat sárba rántani, hogy tekintélyök aláesése által egyuttal a vallásos érzületet is kitéphessék a szivekből, hogy így anyagilag, erkölcsileg mindenkiből kipusztítva, minden gyámoluktól megfosztva, a zsidó milliókat és zsidó egyesületeket tekintsek egyedül mentőhorgonyoknak és midőn már a zsidóságnak nincs mit várnia a kivételkötött honpolgároktól, elvehessék hazafi alarcukat és olyan ádáz, kalmárlelkű, más nemzethek iránt sötét gyűlölettel eltele zsidók lehessenek újból, mint voltak az ő testamentomban, hol Mózes, Jeremiás, Ezechiél és mások saját profétáik közül elítélték őket a lelketlen uszorból, melylyel az idegen nemzeteket szanyargatták, elnyomták és magukat gyűlöltökké tették.

A zsidóhazafiság csak olyan, mint a mikor a farkas báránybőrbe buvik, hogy a nyáját megtévesztve jobban szedhesse prédáját. És ezek a hazafiak azok, kik a „szeretet vallás“-át ajkukra merik venni, hogy a képviselőválasztásoknál a papok ellen tromfként kijátszhassák a nép felusztására, hogy bennünket megleckéztessenek és igazaink védelmében elhallgattassanak!

Ők akármely hazában telepedjenek is meg, az ottani szokásoknak és erkölcsöknek nem hódolnak, mint más bevándorolt népfaj, ők a hazai törvényeket nem tekintik olybá, mint a melyeknek alá kell magukat vetniök, hanem minden ország törvényeiben kiszemeltölk azt a picinyke részt, melyet az emberi tökéletesség nyitva hagyott, hogy ott beférközhessenek és azt a picinyke részt saját érdekeik előmozdítása céljából kedvök szerint kiaknázhassák. Mindez tehát csak azt bizonyítja, hogy a zsidóság mindenütt a nemzetek kárára nyereszkedik és nyereszkedni törekszik.

Vannak oly filozofiták, a kik avval szépitik a zsidótendenciákat, hogy a zsidóság most vesz bosszút az évszázados üldözöttségért a kereszténységen.

A kik ezt állítják, azt bizonyítják, hogy sem az új szövetségben nem elég jártasak, sem a világtörténelemben. Mit és

mennyit szenvedett Krisztus Urunk a zsidóktól, mindnyájan tudjuk, de tudjuk a világtörténelemből azt is, hogy tiz keresztényüldözés volt már, midőn végre egy nagyobb zsidóüldözés kitört, tudjuk továbbá azt is, hogy ott üttök ki mindig a legelkeseredettebb keresztényüldözés, a hol a zsidóságnak legnagyobb kolóniái voltak. Már ekkor tehát jól értették ahhoz, hogy érdekeik forró gesztenyéit másokkal kapartassák ki a tüzből, akkor jók voltak erre a rómaiak, most pedig a szakadár katolikusok, a liberális „szellemi óriások.“

A keresztényüldözések meggyőzhetik elvakult kétérdőnket arról, hogy nem a zsidóságnak kell az üldözöttségért bosszút venni, hanem ennek sora is rajtunk állana, ha nem követnénk a „szeretet vallásának“ azon tanát, hogy „a ki téged követ dob, dob vissza kenyérrel“ és ha mi a régi keserves üldözöttségeinkért az egyenjogúsítás lágy kenyerével nem dobunk volna vissza a zsidóságot.

Mihálkovics A.

Kossuthék és a néppárt.

(T. L.) A kormány bársonyszékéből indult ki a jelszó, hogy a néppárt veszedelmes. Azért nem csodálkoztunk azon, hogy a Deutsch et comp. jól megoldozott sajtója örökre ezt harsogja, s a papirus nemzetel szintén átvett grémében, ha egy néppárti követjelt a kormány óriási erőfeszítései folytán a Wekerle-koronások árjába belefutad, vagy ha a néppárt ellen sikerültnek vélt új mottókat dobna, a hamisított vagy hamisítandó vélemények folyamába. Ezt a gyanus örömet pedig a kormánynak van elég alkalmá élvezni.

Legnyábjában a hü szövetséges, a kormány szekerétől kormánypárti függetlenségi párt volt szives oly galant lenni, hogy határozati javaslatot gyártatott Szolnokon, melyben nem kereszshet fűdöztek föl, minthogy a „néppárt működése felekezeti gyűlölségre, a magyar nemzetnek felekezeti szerinti szétválasztására irányul.“ Még csak azt felejtették ki a határozati javaslatból, hogy a néppárt működése nemzeti igazságokra is vezet, miként ezt a mi népünk sajtójában egyszer-mászor már szemünkre lányták.

Hát hiszen valódi könnyű dolog a Justh-Eötvösök ebben nagy gyakorlottsággal birnak. Szofizmaikkal képesek ők egy füst alatt veszedelmet kiáltani a néppártra, mert a kiegyezés alapján áll, melyet ők a legmeddőbb küzdelemmel ostromolni céljának tartanak, de azért a kiegyezés alapján álló

kormányt nyíltan és titokban támogatják. Ez elvárság az ő izlésük szerint. Csak hogy ezt ugyancsak függetlenségi párt-nyelven elvtelenségnek is nevezik. Ebben már valóban megvan a veszedelem, hogy egy elvek alapjára helyezkedő párt utilitáriussá válék, meddővé lesz, s választói bizalmára érdemlően.

A néppárt programjában a felekezeti gyűlölségnek nyomát még nagyító üveggel sem fogják Justhék megtalálni. Ha volt felekezeti gyűlölségre igazítás szándéka, volt a kormánynál, mely az üszköt a februári rendelettel a gyűlölköny anyag közé vette. Tisza és Csáky valának a bősök, kik a felekozetek előnyére, de a katolikusok kárára akartak törvénytárgyazatokat gyártani, akkor. mikor a független érészű bíróság a törvényt helyesen és jogosan magyarázta. A függetlenségi párt volt az, mely a kérdésekben hozzájuk szegődött s a Thalyakkal ez ideig hallatlan gorombaságokat mondott, de semmi esetre sem a felekezeti béke helyreállítása, hanem a volt béke felrobbantása céljából. Sajnáljuk, mert vádaskodni nem szeretünk, de a függetlenségi pártot a felekezeti béke bölcsőjének ringatásánál nem láttuk. Ez mindig felekezeti iránynyal tetszelgett magának, de ez az irány nem katolikus volt, hanem minden inkább, mint ez. Egyébként a mi ajkainkról ez nem is vád; mi csak óhajtanunk tudjuk, hogy a katolikus képviselők is memének a dolgok fölött katolikus lelkiismerettel itélh, nem pedig mint tették, tele szájjal mondaní: én is katolikus vagyok, de azért megmutatták, hogy csak a Brutus fajtából.

A néppárt programja a felekozetek szerinti szétválasztást nem akarja. A kik a szétválasztást meggették, — mert fájdalom, már így állunk — azok nem néppártiak voltak. Akkor néppártról még szó sem volt. Hanem miután minden felekezet megkapta autonómiaját, miután a zsidó-recepció kérdését is ránk zudították, de a mi vallásszabadságot bilincsekkel újra és újra megszorították, iskoláinkat vasmarokkal a kormány kárja keze közt s a szabad mozgást mindenben korlátozza, újabbban pedig a pápa követével való érintkezésből is szívtelen hajszát csinált: még a szabadságot kiabáló Justh-Eötvösök merik kiabálni, hogy a felekezeti kérdéseket a néppárt csinálja. Ez ámitás, szavak igazi értelmének vakmerő elferdítése. A néppárt a felekozetek mindegyikének szerzett jogait tiszteletben tartani kívánja s ha egyelőre úgy látszik, mintha a kath. irányzattal, tehát exkluzív volna, csak azért van, mert manap sérelme, védekezni valója ugyszólván csak a katolikusoknak van.

Van egy kis hypokrizis abban is, hogy Justh-Eötvösök kegyesen megengedik, hogy a néppárt programjában is van valami jó és ívűs, de hát ez az övékben mindig meg volt. Nincs szándékunk

TÁRCA.

Korunk ifjuságának erkölce és nevelőintézetei.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája. —

— Irtá: Julius. —

Csaknem kétezer év zajtolt le a szeretet vallása tanainak megtestesülése óta az örök mindenség tengerén és ezen hosszú évek alatt egyik kor sem érzé annyira, mint a mai, hogy az ifjuságnak roppant nagy szüksége van a vallásos nevelésre.

Es valóban, ha betekintünk modern állami életünkbe, azt látjuk, hogy alig mulik nap a nélkül, hogy egy-egy tanintézet ne létesülne, azonban a legtöbb a modern elvek szerint létesül; a legtöbb mindent szigorúan tanít, csak a vallásörköcsöt nem, az egy igazán hitet, a szeretet vallását.

A multak iskolái mind a vallásalapkövére épültek, mind az egyház előiskolája gyanánt virágoztak s ma legnagyobb részök a biterkölcstan rovására akar díszíteni, mintha ezer ördög szállt volna ide közibénk, hogy századokon át elnyomott haragját rajtunk kitöltse. Egy láthatatlan szellem ez, mely reánk ült, közibénk telepedett, mely nem az égi ut felé vezető népoktatásügyünket, hanem végtelen megsemmisülésbe.

Ha még seant lenne, szent Alajos itt élnének köztünk, mit szólnának a mai ifjuság nevelési rendszeréről? A liberalizmus tanai minék tűnnének föl a tiszta lelki s

mély tudományu ifjaknak? Bizony, bizony felkiálttanának: El innen, hol csak a rossz lelkiismeret tanýázik! Menjünk innen Istenünkhöz, mondjuk meg neki, hogy az emberiség elsüllyd; lelkiileg elnyomorodik; a te képedre teremtetted ugyan, de elaljasodik, kivetkőzik isteni alakjából.

Hogy mennyiben igaz ez, néhány sorban esetelni fogom korunk ifjuságának erkölcsét, képzőintézeteit és népokoláit.

Ha végig tekintünk hasánk népoktatási intézetein, legtöbbjében megtaláljuk azt, hogy egyházunk, szent vallásunk vaskeze nem lehet elég erőlyes, nem befolyásolja abban a róm. katolikus egyház szellemében az oktatást.

Nem befolyásolja pedig azért, mert jó része hatásköre alól elvétellett, másrészen pedig az egyéni lelkiismeretes munkálkodása hiányzik, illetve korlátoztatik. Az első esetben azt tapasztaljuk, hogy népokoláink, középiskoláink, sőt egyetemünk, tanítóképzőintézeteink jó részét az állam a maga fenntartósága alá helyezte; maga gyakorolja a felügyeletet, még pedig olyan egyénekkel, a kik magas tudományukat, az egy igaz isteni hittel, szeretett vallásunkkal összeegyeztetni nem tudják, nem akarják. Azonkívül még legtöbb helyen az intézetek élére oly egyéneket állítottak, a kik minden vallást elfogadnak, csak a róm. kath. egy igaz vallást nem.

Ha már most az intézetek élén ilyen egyének állanak, kérdés, lehet-e ott a val-

lósóságnak és a tiszta erkölcsnek tanyája? Lehet-e ott tiszta jellemű és vallásos ifjuságot találni, hol maga a tanári kar egy része istentagadó, másrésze vallástalan, harmadik része meg az ég tudja, melyik szektához tartozik? A fizikus tanár a legtöbb állami intézetben hitetlen, a világ folyását a természet törvényének tartja, a teremtés isteni titkát határozottan tagadja; Jézus istenséget pedig guny tárgyává teszi katedráján; némelyik pedig arra merészel vete-medni, hogy Jézus eszadátételeit a természet törvényei által fejti meg jóhiszemű tanítványai előtt. Emlékszem, nekem is volt egy állami intézetben olyan természetzeni tanárom, ki ugyancsak hamar elbánt nagy bámulatunkra a teremtés isteni titkával. A föld alakulását oly pontosan tudta előadni, mintha ő is ott lett volna. Néhány értelme-sebb növendéke persze velem együtt mosolygott a hitetlen tanár elméletén, némelyik el is hitte, mások megbotránkoztak rajta; legtöbbnél azonban egyéni értékét vesztő a nevezetes tanár furesa elméletért.

Igy nevelnek tehát az állami fenntartóság alatt dédelgetett ifjusági nevelőintézetek. Hol ott a vallásosság? Hol a tiszta erkölcsre való szoktatás, tanítás? Hisz tanáraink valának a legnagyobb lumpok! Temp-lomban sohasem láttuk, legfeljebb sátoros-ünnepeken. Az atyai szigor „a szeretettel párosult“ atyai intelem, melengtetést teljesen hiányzott majd minden tanárunkból. Csak azért voltak, hogy óráikat ledarálják, illetve ledaráltassák.

„Bud. Tud.“, ugyanis ma a következőket közli:

„Szem-necz Emil tartalékos főhadnagy ügyére nézve, ki ellon az esküdtseket által királysértés vétsége miatt történt jogerős elítélésére következő becsületügyi eljárás indítást, mint a lapokban is közölve volt, a székesfejvári honvéddandár tiszti gyűlése azt határozta, hogy a becsületbeli ügyi bizottsági vizsgálat nem indítandó meg. Mint értesülünk, a tiszti gyűlés ezen határozata, melyben a tiszttakar egérszen helytelenül volt informálva és az eljárásnál lényeges alakiságok mellőztettek, megsemmisített, hogy az ügyben új eljárás tétessék folytatva.“

Ez a félhivatalos kommunikó óriási feltűnést keltt fővárosszerte s a „Budapesti Hírlap“ mai száma a következők megjegyzéseket fűzi hozzá:

„Ez a dolog igen nevezetes és előzményei felettébb érdekese. Talán lesz módunk a dologra visszatérni. Egyelőre elmondhatunk annyit, hogy a becsületbeli bíróság felmentő ítéletének a híre tegnapelőtt érkezett Debrec és ott óriási feltűnést keltett. Udvári és politikai körökben alig beszéltek egyébről és Fejérvári báró honvédelmi miniszter ennek következtében töltetében sietett haza Budapestre, hogy a tiszttakar helytelen információja és a mellőzött lényeges alakiságok miatt az új eljárást elrendelje.“

A „Magyar Allam“ mai száma így nyilatkozik az esetéről:

„A magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy a tiszttakar a becsületügyeit minden információ nélkül saját lelkiismerete sugallata szerint intézi. Ha tehát csakugyan igaz lenne a „Bud. Tud.“ jelentése, akkor a felső meg erősítette becsületügyi eljárási szabályzat teljesen szükségletlené válnék és a tiszti becsületis a szerint ítéltetné meg, vajjon mily álláspontot foglalnak a felső tisztok, kiket a szabályzatok egyenesen eltüntetnek a politizálástól, az egyházpolitikában? Ez idő szerint nem szólhatunk többet a „Bud. Tud.“ híreről, de gondunk lesz róla, hogy az a tiszti becsületre folytatott egyházpolitizálás a legilletékesebb helyen minél gyorsabban tudomtsul adassék.“

(Mia magunk részéről szóról-szóra aláírjuk a „Magyar Allam“ ezen sorait és egy percig sem kételkedünk abban, hogy a székesfejvári honvédtiszttakar szilárdul ragaszkodva kimondott ítéletéhez, nem fogja ezt megmásítani és az új eljárás után is csak úgy fog itélni, a mint itélt. Igen sajnáljuk, hogy a tetőtől-talpig katonának ismeretes Fejérvári báró miniszter bele akarja vinni a tiszttakarba a politikát. Szerk.)

*

A postások strájkja ma megszűnt, a mennyiben a főkolompokok kivételével ma az összes postások szolgálata állottak, de csak a kereskedelmi miniszter azon ígéretére, hogy igényeik ki fognak elégítettvi.

Új főispán.

Simonesics Béla tolnamegyei alispánnak szatmármegyei főispánna való kinevezetése, mint illetékes helyről értesültünk, most már befejezett tény.

TÁVIRATOK.

Bécs, jun. 10. (Ered. táv.) Dr. Kohn ötműzi hercegek, Esterházy Mária gróf veszprémi főispán, Cziráky Béla gróf külügyi osztályfőnök és Orsini-Rosenberg gróf ma tettek le a felső kezébe az esküt mint valóságos belső titkos tanácsosok.

Bécs, jun. 10. (Ered. táv.) Erzsébet királyné ma reggel Münchenbe utazott. — Agárdi nuncius ma délelőtt Karlsbadba utazott. — Bánffy Dezső báró ma reggel Budapestre érkezett.

Laibach, jun. 10. (Ered. táv.) Tegnap itt újabb földrengés volt, mely azonban csak jelentéktelen kárt okozott.

Potsdam, jun. 10. (Ered. táv.) II. Vilmos császár ma délelőtt 10 órakor Kielből ideérkezett. Ugyanekkor érkezett Ferenc Szalvator főherceg is, ki aztán a császár és a császárné kíséretében részt vett a bornstedti mezőn tartott nagy díszszemlén és hadgyakorlaton. Később az I. dzsidás-tesztör ezred tiszttakarai reggeli volt, melyen a császár és a főherceg is részt vettek.

London, jun. 10. (Ered. táv.) Gladstone, a híres angol államférfi komolyan megbetegedett, de orvosai remélik, hogy meggyógyíthatják. Gladstone jelenleg 86 éves.

Városi és vidéki hírek.

— **Lapunk legközelebbi száma Urnapjára való tekintettel holnapután szerdán este jelenik meg.** —

— **József főherceg Veszprémbe.**

F. hó 7-én pénteken d. u. 5 óra 39 perckor érkezett József főherceg Veszprémbe és ottani honvéd-helyőrség megszemlélésére. Kíséretében érkeztek Say Győző altábornagy kerületi parancsnok, Surányi ezredes hadsegéd és Jankovich főhadnagy parancsörtszt. A főherceg, kit a pályaudvaron Brenner Jaroszláv ezredes állomásparancsnok és Auerhammer százados kirendelt parancsörtszt, a politikai hatóságok részéről pedig Véghegy Dezső kir. tanácsos alispán és Kolossváry József m. főjegyző, továbbá Kovács Imre polgármester és Vikár Lajos v. főjegyző fogadták, a vasutról a számára a püspöki palotában berendezett lakására hajtatott. Szombaton d. e. 8 órakor volt a szemle a katonai gyakorlóterén. A főherceg úgy a gyakorlatok sikerültsége, mint a vezénylet kitünősége felett teljes megelégedését fejezte ki a kerületi parancsnok és az ott állomásozó honvéd tiszttakar előtt. — A szemle után déli 12 órakor 32 terítékű ebéd volt a püspöki rezidenciában, melyen a főhercegen és a házi gazdán kívül részt vettek az összes kanonokok, továbbá Say Győző altábornagy, Surányi ezredes, Brenner Jaroszláv alezredes, Udvardy és Beno századosok, Jankovich főhadnagy, báró Vécsey Sándor v. b. t. t. főudvarmester, Véghegy Dezső kir. tanácsos alispán, Kovács Imre polgármester, Kolossváry József m. főjegyző, Csolnoky László v. főügyész, Szamotai István muzeumi könyvtárör, Rainprecht Antal püspöki jószágkormányzó és az udvari papság. — Toast csak egy volt; a megys püspök emlékeztet meg magasröptű szavakkal a koronázás évfordulójáról és öltette a királyt és az uralkodó családot. Az ebéd a legkedélyesebb hangulatban folyt le. — A főherceg a délutáni vonattal hagyta el a várost és mint azt már szombaton jelentettük Alesuthra utazott.

— **Brückner Ferenc ur, a kath. jótékony intézmények buzgó ápolója és terjesztője, kit különösen a legényegyletek és sz. Vince-egyletek tagjai ismernek és becsülnék országsszerte, mint kalocsai tudósítónk írja, pünkösöd keddjén Császká György érsek meghívására jótékonycélu búvószelőadást tartott a kalocsai kaszinóban. A 157 forint tiszta jövedelmet 5 kalocsai jótékony egyesület közt egyenlően osztá fel a műkedvelő búvés, kinek érdekes, meglepő mutatóványait az érsek is végig nézte, a közönség pedig molegen megtapsolta. Brückner ur ez alkalommal a tiszta jövedelmen felül**

a sajátjából még 20 forintot adományozott a kalocsai sz. Vince-egyletnek. A szerény férfiu nemes tetteit a legszebb dícséret illeti.

— **Felülvizsgálat.** Fiáth Miklós báró főispán és s Hubert Andor altábornagy jelenlétében egy vegyes felülvizsgáló bizottság ma délelőtt a városház nagytérben vizsgálatot tartott hat oly hadköteles fölött, a kik egy ízben a katonai szolgálatra alkalmasnak találtattak. A hat közül kettő újra besoroztatott, négyen pedig a katonai szolgálat alól felmentettek.

— **Pályázat a megyei főlevéltárnosi állásra.** Huszár Agoston alispán a Modrovich Ignác halála folytán megüresedett megyei főlevéltárnoki állásra pályázatot hirdet július hó 15 iki lejáratl. A főlevéltárnoki fizetés 1300 frt és 200 frt lakbér. A jelenleg nagyon rendetlen állapotban levő levéltár vezetésére mindenesetre szakavatott s az itteni viszonyokat körülmelegyesen ismerő férfit kell választani. Sok érdemet szerzett ezen állásra Kussovich Győző, a mostani helyettes levéltárnos, a ki lankadatlan szorgalommal s teljes odaadással fáradozott eddig is a levéltár rendezésén, épen ezért erősen hisszük, hogy nem kerül idegen kezekbe a levéltár.

— **Halálozás.** Mely részvételt vettük a gyászhiat, hogy Mihályi Györgyné szül. Vojta Karolin hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után életének 58-ik, boldog házasságának 38-ik évében Enyingen jobblétre szenderült. A boldogultnak hült temeit ma d. u. 4 órakor helyezték nyugalomra a feltámadás reményében az enyingi róm. kath. temetőben. Az elhunytban dr. Mihályi Akos, cist. r. tanár, „Katholikus Szemle“ szerkesztője szerető édesanyját gyászolja O. v. f. n.

— **Nagy felhőszakadás. Kis komáromi** (Zalam.) levelezőnk írja nekünk: F. hó 6-án éjjel nálunk felhőszakadás volt s a patakokban a víz annyira megszaporodott, hogy onnét kiesapva elöntötte a réteket, legelőket. Összes szóna-teremünk oda van, legelőinken a marhák alig élhetnek. De legjobban érte a veszedelem a szomszédos Galambos községet, hol az ár házakat, istállókat, ólakat döntött össze s mindent magával ragadott. Egy menekvő anya karjáról esés közben leejtő gyermekét s ez a vízbe fulladt. Az okozott kár kiszámíthatatlan.

— **Az arany ifjuság mulatsága.**

A székesfejvári ifjuság tegnap dr. Major Ferenc tiszti főorvos lövészmeister és bálolnók vezetése alatt fényesen sikerült, céllovószettel és tekeversenyyel egybekötött táncmulatságot rendezett. Ott volt városunk előkelőségének színe java. A délutáni óráktól reggelig széles jövedv uralta a válogatott közönséget. Az érdeklődés úgy a céllovószet, mint a tekeverseny iránt igen nagy volt, a kerékpárverseny azonban, mivel csak hárman jelenkeztek, nem tartatott meg. A céllovószetnél a fegyverlovós alkalmával az első díjat dr. Major Ferenc tiszti főorvos (négyes), a másodikat Forster György (négyes), a harmadikat Valch Károly (hármás), a negyediket Liehtneckert József nyerte el. A pisztolylovósnél az első díj Schwarcz Izidoré (szeg), a második dr. Major Ferencé (szeg), a harmadik Juraszek Jánosé (szeg) s a negyedik Lövinger Mór (négyes) lett. A céllovószettel egyidejűleg folyt le a tekeverseny, melynél hat díj volt kifizve; győztesen kerültek ki a versenyből: Say Rudolf (16), Ruff Ferenc főhadnagy és Forintos Gyula százados (közösen 15.), Lövinger Mór (15) Horczberg Oskár hadnagy (14), Ludikár százados (14) végül Imrich Viktor (14). A céllovószet és tekeverseny után vacsorához ült a szép számmal megjelent közönség, majd kilenc óra után megkezdődött a tánc. A négyest, melyet dr. Major Ferenc tiszti főorvos ügyesen

rendezett, 50–60 pár táncolta. A mulatság szép sikere kiváltképp dr. Major Ferenc főorvos érdeme, a ki fáradságot nem ismerve teljes odaadással azon volt, hogy az ünnepélyt minél kedélyesebbé tegye. A zenét részben a 24-ik vadászzászlóalj, részben pedig D a r á z s Károly jól szervezett bandája szolgáltatta.

— **Tűzoltó jubileum.** A moóri önkéntes tűzoltó-egylet f. hó 30-án ünnepi fennállásának 15 éves jubileumát, melyre az összes tűzoltótestületet meghívta.

— **Gyászhir.** Részvételt jelentjük, hogy Z s ö m b é r y Sándor okleveles segédjegyző f. hó 9-én életének 26-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajátos felvétele után jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemeit holnap d. u. 5 órakor helyezik nyugalomra a Széchenyi-utca 38. sz. a. levő halottas házból. Az elhunytat özvegye, gyermekei, testvérei s rokonai gyászolják.

— **Moór pénztári számadása.** Moór község házi pénztárának 1894. évi számadása szerint az előirányzott bevétel 44020 frt. 96 kr., a kiadás 18093 frt. 76 kr. volt, a maradvány tehát 25927 frt. 20 kr.

— **Már megint panasz.** Nemrégiben említettük, hogy a fűtése aszfaltozása csiga módra halad; panaszokdunk a csatornák tisztítása körül tapasztalt szerfelett hiányos intézkedések miatt, most pedig a kutmizeriákról kell megemlíkeznünk. Ugyis kevés kutja van városunknak és még azok sem jók. Egy ily árva kut van a Szent-István téren is, a mely talán csak azért kut, hogy a helyet foglalja el, mert más haszna bizony nincs, pedig kőzadakozásból készült. A környékbeli lakosok panasza felhívjuk tehát a gazdasági tanácsos figyelmét, ösztönözze a város új kutmesterét kötelességének pontosabb teljesítésére.

— **Eltűnt a lakásáról.** Riedler Ferenc néhány évvel ezelőtt jóhírű cipész, f. hó 4-én tobak utca 8. szám alatt levő lakásáról nyomtalanul eltűnt. Riedler két lénának mostoha bántalmazása üzte el gyermekeitől s úgy látszik ez kergette a halálba is. Távozása előtt néhány héttel távol tartotta magát egészen a társaságtól, napokon keresztül szótlan volt. Sokáig tartott a tépelődése, míg végre f. hó 4-én köznapi barna köcsös ruhájában eltávozott lakásáról s azóta vissza sem jött. Egyik veje, majd a rendőrség is keresésére indult, de eddig nem jöttek nyomára. Személyleírása: helybeli illetőségű, közép testalkatú, 66 éves, szervezete gyenge, szakállá ősz.

— **Névmagyarosítások.** Hoffenreich Fülöp székesfejevári illetőségű tatai lakos vezetéknévét miniszteri engedéllyel H a v a s - r a, Bjelik István kistapolcsányi illetőségű székesfejevári lakos pedig F e h é r v á r i - r a változtatta vezetéknévét.

— **Jóváhagyott ítélet.** A székesfejevári kir. törvényszék H i b á c s k a János rácsalmi lakost, ki már többször több ízben büntetve volt, a D e u t s c h Károly és P o s t o c z k y Károly kárára elkövetett lopás miatt 2 évi fegyházra, 3 évi hivatalvesztésre s a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére ítélte. Az ítéletábla a törvényszék ítéletét egész terjedelmében jóváhagyta.

— **Kifogott hullák.** Botta község-nél, a Dunából f. hó 2-án egy nő, 4-ikén pedig egy férfi hulláját fogták ki. A nő orvosi véleménye szerint 18–20, a férfi 30–40 éves lehetett.

* A „Fejérmegyei Napló” megrendelhető Rónay Károly úgynkünk és utazónkunk (Lakik: Székesfejevár, Széchenyi-utca 120 sz.) Ugyancsak nálá megrendelhetők a „Herkó Péter”, „Magyar Szemle”, a „Pallas nagy lexikonja”, „Othón”, „Új Idők”, „Vasárnapi Újság”, „Politikai Újság”, „Világ Krónika”, „Képes Népnap”, „Vasárnapi Újság Füzetekben”, „Ország Világ”, „Magyar Génius”, „Budapesti Bazar”, „Magyar Salon”, „Képes Családi Lapok”, „Magyar Bazar”, „Ústökös”, „Boraszem Jankó”, „Urambátym”, „Mátyás diák”, „Az én

ujságom”, „Kis Lap”, „Merkur”, „Sorsolási Közlöny”, stb. Jubay Antal a „Gyermek első tanítója”, Barta László a „Községi jegyző hivatása”. Végre bélyegzők rézből és ruggantából, sorsjegyek, vasbutorok, hangszerek. A n. é. közönség szíves megrendelése és közbenjárása által humanus tettet is gyakorol egy nagy családú nyugdíjazott tanítóval.

* **Kapus keresztetik.** Egy nőden, vagy özvegy férfi teljes ellátással, mint kapus keresztetik. Bővebbet a kiadóhivatásban.

Irodalom és Művészet.

— **Magyar Szemle.** Ezen saépirodalmi, katolikus szellemben szerkesztett lapnak f. évi 23-ik száma a következő gazdag tartalommal jelent meg: Az emberi szellem műhelye (III.) Echótól. A hol a királyné nyaralni fog (I–II.) Tarcazi Gy.–tól. Évek múltán (Költ.) Torkos Lászlótól. „D. és B.” Margittay Deszától. A szomolányi kísértet. Kincs Istvántól. Mért mondanám... Bán Aladártól. Két okos asszonyról. Buday Lászlótól. Az én osernoviei előfizetm. Wilomitzer F.–tól. A milói Vénusz (Folyt.) Bodor Elektől és Cyprántól. Hétről-hétre. (Tárca.) Tankrédtől. Melegen ajánljuk a K a c z v i n s z k y Lajos lovag kiadásában és K a p o s i József szerkesztésében megjelenő kitűnő lapot, melynek előfizetési ára egész évre 6 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. ker. Új-utca 14. sz.

— **Az Új Idők** e heti számának érdekes tartalmából különösen kiemelkedik Gyarmathy Zsigmond „A faj” című elbeszélése, melyet Neogrady Antal rendkívül sikerülten illusztrál. Szent Péter esernyője címmel Mikszáth Kálmán folytatja hosszabb elbeszélését. Önálló közlemények ebben a számban: Hevesi Lajostól Anna címmel elbeszélés, Szeretetre-méltóság cím alatt pedig Milkó Izidortól érdekes társadalmi cikk. A kiállítás falujából ismét néhány kép s végül egész sor apróság zárja be a számot. Képei közül, különösen szép Jendrassik két pasztellje, melyek igen sikerülten vannak reprodukálva. Az Új Idők minden szombaton jelenik meg, előfizetési ára negyedévre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10. sz.

Közgazdaság.

Hamis gazdasági föllendülés.

Budapest, június 9.

A Münchenben megjelenő „Allg. Zeitung” tegnap ideérkezett számának vezércikkében a magyar parlamenti pártokkal foglalkozva, kijelenti, hogy habár az új „néppárt” eddig oly értelemben, hogy több képviselőt küldhetett volna Budapestre, nem is mondható még győzedelmesnek, de már az eddigi küzdelemből látható, hogy mekkora erő van az új néppártban, a melylyel szemben a régi pártok a legszámlalomraéltabb győzedelmeket tanúsítják, mikor e pártot vagy csak egy felvállaló tekintik, vagy pedig liberális arcátlanossággal piszkolják.

A Berlinben megjelenő agrárius „Deutsche Tageszeitung” is foglalkozik rövid entreféltben a magyarországi helyzettel, kijelentvén, hogy az a haszontalan, nagyraavágó, csak a hatalmi és zsidóplutokrata érdekeket szolgáló politika, mely Magyarországon egy negyed század óta uralkodik, erős ellenfélre talált a néppártban, a mely nemcsak a keresztény szellem védelmét írja ki programjául, hanem arra törekszik, hogy a keresztény magyar nép gazdasági legyen olyan független az őt eddig nyűgben tartó börtönről, a milyen függetlenség egy munkálkodó, egészséges és keresztény népek okvetlenül szükséges a megélhetéshez és a boldogításhoz.

Az objektívítást a mi úgynevezett nagy magyar sajtónk nem ismeri, a „P. Lloyd” és a külföldi Journalok pedig, a melyekből a külföldi lapok leginkább át szokták venni magyarországi híreiket, olyan tendenciával vannak megírva, hogy abból a külföld tiszta képet magának megalkotni nem tud. Azért illeti kétszeres elismerés az olyan hírlapokat, a melyek önállóbb ítélettel fogják fel Magyarországot egy politikai, mint gazdasági viszonyait, a mely utóbbiakat

eddig a nagy világ mindig a tőzsdei árjegyzéklapló szokta megítélni, még pedig annak amaz oldaláról véve a kezét, a mely az értéktőzsdei jegyzéseket tartalmazza. Az igazi gazdasági depressziót, a mely az áru és gabonátőzsde jegyzéseiből látható, szorgosan elfátyolozzák, vagy jobban mondva belidrefényezik az értéktőzsde fölszökkenő kurzusai a spekuláció és az üzlet nagyarányu körvonalai.

A bankok palotái azonban nem elegendők minden fényükkel arra, hogy a nép kunyhóiban létező küzködést, az ország inséges állapotát egyensúlyozzák; nem képes a tőzsdei spekuláció velünk elhitetni, hogy a nemzet gazdasági megerősödéséhez hozzájárulni képes, különösen akkor nem, ha azt látjuk, hogy ezer és ezer ember hagyja magát körülhalmozni, elcsábítani, hogy nagyot csalódva, végül pénz és vagyonszerzésen legyének könytelenek bevallani tévedésüket, könnyelműségüket, a mely a tönkretűnt eredményezte és évenként legalább egy-két spekuláns bankárnak öngyilkosságát vagy börtönbejutását hozta magával.

Hát nem elég rámutatnunk arra, hogy éppen egy esztendő óta százezreket csalt ki Löwy az öngyilkos Gyúry és Ernyei a becsukott és Kanitz Manó a most fogásba került recepiált hazafias bankár könnyhívó lelkek pénzsládáiból, tönkretéve ezáltal családapákat, egész családokat?

Bizony, az annyira dicsőített gazdasági föllendülésre nézve szomorú jelenségek és jellemző tények ezek, a melyek arra engednek következtetni, hogy a mai társadalom minden körében korrupció mutatkozik, s hogy ez a korrupció a pénzmanipulánsok, a pénzágenségek és bankárok körében a legnagyobb fokra hágott már.

Ezek a bankárok is fényt és pompát mutatú külsőségekkel hintnek port a hiszékeny nép szemébe, mialatt utolsó garast is eljátszák a börtön a szegény léprementeknek, oly arcátlan elhatározással, hogy ha kedvez e szerencse, el a kliens is, ha nem kedvez, úgy ők lakat alá kerülnek, a károsodott fel pedig tegyen úgy és éljen úgy, a mint akar!

Ez a morálja a hamis gazdasági föllendülésnek!

Ezt a morált ártalmatlanná tenni is egyike azoknak a törekvéseknek, a melyeket a néppárt maga elé tűzött és éppen e miatt a „gazdasági föllendülést” hirdető részéről a legádázabb módon támadatik meg liberális világhíres sajtójában!

Áldor A.

Értéktőzsdei heti szemle.

Budapest, június 9.

Lustig Miksa budapesti bankéig feltüntetése a „Fejérmegyei Napló” számára.

A vaskapu-kölesön megkötése, az agrár-bank létesülése, a hitelbank új villamosági vállalkata, állítólag perfect dolgok. Egyéb kisebb bankok kijátásban levő üzleteiről nem is akarván beszélni, ime ez is elég anyag volt arra, hogy a tőzsdének legyen alkalma ezen ügyletekre támaszkodva, az egyes hozzátartozó intézetek részvényeinek árfolyamát emelni. Az új üzletek eszközölését tőkefelelmesli hírekkel hozzák kapcsolatba, hogy a spekuláció immár ugyanis melegebb érdeklődését még jobban felszaggazzák. A mult héten, mint már említettük is, a fűmei hitelbank, az ipar- és keresk. bank és fővárosi bank tőkefelelmesli híre keringett. Ma már a magyar ált. hitelbankról beszélnek, de biztosra vehető, hogy ezen hír minden alapot nélkülöz. Még egyéb, reánk nézve ma kevesebb fontossággal bíró bankok és intézetek tőkefelelmesli hírei is terjesztetnek, de ez is alig hihető. Hisz ma a pénz olcsó és elég remény van arra, hogy az is fog maradni.

A belföldi pénzügyi helyzete fokozatos javulást mutat. Az élénk kereslettel járó ultimo következtében magándíszkont a bankamatákkal egy nivóra emelkedett.

A nemzetközi pénzügyi helyzete ultimo óta még inkább javult. A valuta hanyatlik.

Az árfolyamok a következő variációt mutatják:

	Máj. 24.	Máj. 31.	Jún. 7.
Magyar aranyáradek . . .	123—	123—	123—
„ korona . . .	99—	99—	99—
„ hitelbank részv. . .	462—	475-50	493—
„ jelzálog . . .	287—	288—	284—
„ lezámitól . . .	302—	308—	315—
Villamos vasút . . .	339.50	352—	360—
Rimamurányi . . .	274—	285—	288—

Osztrák hitel	részv.	398—	403—	408—
Osztrák államvasut.	"	430—	431'50	440—
Déli vasut	"	97—	103—	111—

— **Az olasz bor.** Tudvalevő dolog, hogy az olasz borvám-kedvezménynek révén a világ összes bortermelő államai részére nyitva álltak sorompóink. Bortermelőink milliókra menő károsodására volt először szükség, hogy kormányunk megszerezte a garanciákat arra nézve, hogy az olasz hibás vámpolitika legalább csakis Olaszországra és ne a bortermelő államok mindegyikére terjesztessék ki. A pénzügyminisztérium vizsgálatot tartott ezen ügyben s a vizsgálat eredménye a borbehozatal újabb módzatainak a megállapítása volt. Az újabb rendeletek különösen a származási igazolványokra vonatkoznak. A származási igazolvány ezentul csak törzsszelvényen ellátott nyomtatványon állítható ki. A szállítás megkezdése után kiállított igazolványok nem érvényesek. Csakis sértetlen pocsettrel érkező hordók bocsájtathatók a kedvezményes vámkezelés alá. Ez a borbehozatalra vonatkozó rendeletnek rövid kivonata. Ha ezen intézkedések pontosan betartatnak, remélhetjük az olasz borözön lényegesen csökkenését.

— **Az osztrák-magyar jegybank** 1895. évi június 5-én megtartott kisorsolásánál kisorsoltatott: 4 százalékos 40 és fél éves záloglevelekben 1,007.700 forint és 4 százalékos 50 éves záloglevelekben 2,029.300 forint. Az 1895. június 5-én kisorsolt záloglevelek 1895. évi október 1-étől fogva egy a jelzáloghitelintézetnél B e c s a b e n, valamint valamennyi bankintézetnél ki fog fizetett. A folyó évi június 5-én kisorsolt és a korábbi kisorsolásokból még fel nem vett 4 százalékos záloglevelek száma jegyzéke a nevezett pénzintézetnél és valamennyi bankintézetnél kívánatra ingyen kiszolgáltatják. A kisorsolt záloglevelek kamatoztatása az illető kisorsolás után legközelebb következő szelvény-határidővel megszűnik, tehát a folyó évi június 5-én kisorsolt zálogleveleket illetőleg 1895. évi október elsején. Az osztrák-magyar bank által kibocsátott 4½ százalékos, 38½ éves záloglevelek 1892. évi december 5-ike óta mind ki vannak sorsolva, miért is azok kamatoztatása megszűnt.

— **A sertésvész terjedése.** A sertésvész, mely kezdetben csak Kőbányán pusztított, már hazánk több vidékén fellépett s rohamosan terjed. A járvány megszüntét, úgy látszik, csak akkor konstatahatjuk, ha elpusztult az egész sertésállomány. Természetes, hogy a vész következtében a sertés ára leszállt, sőt a meglevő állományon poton áron sem lehet tudni. Kőbányán most a sertésállomány 46,882 drb, június 1-én volt 102660, a különbözet tehát 55668 drb, ennnyivel fogyott az állomány, az a különbözetet az elszállított és elhullt sertések adják. Az elhullt sertések számát nem lehet tudni, mert a hivatalos kimutató azokról a sertésekről, a melyeket elástak, nem számol be.

— **Zöldőztási tanfolyam.** A veszprémmegyei gazdasági egyesület zöldőztási tanfolyamokat rendez és pedig június hó 10 és 11-én Csopakon Sárner János telepén; 12-én Menoshelyen; 13-ikán Kis és Nagy hidegkúton; 14-ikén Veszprémben az egyesületi kertben; 25-én Csékkúton; 17-ikén Almádiban; 18-ikán Papkeszin és 20-ikán Várpalotán. Az ügyes tanítók jutalomba részesíttetnek; a kész ojtók pedig oklevelet nyernek. Kezdődik a tanfolyam mindenkor

reggel 9 órakor és tart esti 6 óráig, a mikor is a jutalmak és oklevelek kiosztatnak.

— **A híres Haas és Deutsch cég.** Szenzációs feljelentést adott be e hó 7-én a földművelésügyi minisztériumhoz Hora Mór vállalkozó Haas Adolf és ennek üzlettársa a hírhedt Haas és Deutsch céghez tartozó Haas Jacques ellen. Horn azzal vádolta önmagát és Haasékát, hogy a lipótvári kincstári uradalom fájának szállítására vonatkozó adás-vevésnél összejátszva, a szállítás feltételeinek megszegésével a kincstárt mintegy 250.000 forint erejéig megesalták. Mint számtalan hasonló dolog, ez sem válik a hírhedt cég előnyére, de hiába, a ki bírja, az marja, a Haas és Deutsch cég a kormánytól pénzzel bírja, hát marhat szabadságon s ha nem akadna néha néha egy élesszemű feljelentő, felülről bizony senki sem jönne rá még a negyedmiliós csalásokra sem.

— **Állatjárvány.** Lapunk mult számában közöltük, hogy Gyúron a sertések közt az orbánc járványszerűleg fellépett. Hasonló hírt kapunk most Ettyekről is. Jó lesz a legszigorubb óvintézkedéseket megtenni, nehogy megyénk sertésállományát is tönkretegy a nagy károkat okozó sertésvész.

— **Megszűnt állatjárvány.** Alsónána tolnamegyei községben és a Majsa községhez tartozó Eledény pusztán a száj- és körömfájás, Győre községben pedig a sertés-orbánc megszűnt.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása). A forgalom a mult hét óta alig változott, muharmagnak, kölesfélőknek, pohánkának jó kereslete van, szintugy repamagnak és korai tengeri-félőknek.

Jegyzéseink nyersáruért 100 kilonkint Budapestén:

Lucerna	48—52	frt
Vörös lóhere	66—70	frt
Mucarmag	25—	frt

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus hit-rokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bűnrészességgel a zsidó sajtót,

amely garasainkból palotákat emel-tet, de uton-utfélen pellengettérre állítja hitűnkét és arcul veri katolikus hit-elveinket.

Pécsi Napló. Olyan hamar érzik a kánikula hűs-gét, hogy már holmi békés-gyulai „klerikális nihilisták-ról“ költenek rémségesnél rémségesebb meséket? Sajnáljuk Önöket, valamint méltó kollegáikat, az Aradi Köz-lönyt, a Szegedi Naplót stb. stb. — S. Y. Z. Vesz-prém. 185 és 187 számban megjelent hirdetés ára 1 forint. — Kíváncsi. A fővárosban a legtöbb ingatlan (ház és telek) nem, mint általánosan hiszik, a Kassalik családé, hanem a zsidó megyeri Krausz Mayer cégé, mely név mint kü-lön tulajdonos, nem számítva a családtagokkal közös va-gyonát, 127 telekkönyvben pompázik. Ezután következ-nek lefelé menő sorrendben: a zsidó Weisz Berthold, Freyberger, a szabadkőműves Csávolcsky és Wagner Géza, Hübner és csak azután a jótékonyaságról híres kath. Kassalik család. — B. Fille. Hiszen csak most volt az ideje! — M. Berény. Részvétellel.

Bor-eladás.

70 hectoliter legjobb minőségű fejféri 6-bor jutányos áron részben vagy egészben eladó, Tudakozódhatni:

II. Stolzemberger Ferencnél,

olaj-utca I. szám, Székesfejervár.

Árverési hirdetmény.

Lovasberény — mezőváros — nagy-község határában a vadászati jog az 1895. év augusztus hó 1-től 1901. július hó 31-ig terjedő 6 évre haszonbérbe adatik.

Az árverés Lovasberényben a város-házánál 1895. év június hó 17-én d. e. 9 óra-kor fog megtartatni.

Kikiáltási ár évi 300 forint, — bánatpénz 100 forint.

A részletes feltételek a közjegyzői iro-dában megtekinthetők.

Kelt Lovasberényben, 1895. máj. 15-én.

Heiszler Győző,

Mohl Ferenc,

jegyző.

bíró.

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa,

bank és váltóháza Budapestén,
Váci-körút 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1885.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük a helybeli és vidéki nagyjérdemű közön-séget, hogy vászon-, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye-raktárunkat 1895. évi május hó 1-jétől kezdve ideiglenesen Kossuth-utca Szelke-féle házban, a volt Csernay-féle péküzlet helyiségbe tettük át, hol a raktáron levő összes áruk továbbra is gyári áron árusíttatnak el. Tisztelettel

őzv. Hanel Antalnén és Schwanner.

Nyomatott Márián György, Fény- és színeződjaja gyorsajtom Székesfejervárott.